

Curtea Constitutională dezbate astăzi sesizările Opoziției privind modificarea codurilor penale

Curtea Constituțională a României (CCR) dezbate, miercuri, sesizările formulate de PNL și USR asupra neconstituționalității modificărilor Codului penal și Codului de procedură penală, adoptate de Parlament.

Astfel, CCR va discuta obiecția formulată de PNL și USR a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, obiecție formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, potrivit ordinii de zi a ședinței de miercuri a CCR, afișată pe site-ul instituției.

Judecătorii Curții vor dezbate și obiecția de neconstituționalitate formulată de partidele de Opoziție la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, conform sursei citate.

Pe 25 aprilie, cele două partide de Opoziție au depus la Curtea Constituțională sesizări în legătură cu proiectul care a modificat Codul penal și pe cel care a schimbat Codul de procedură penală, inițiative adoptate de Parlament.

Printre articolele sesizate de opoziție ca fiind neconstituționale se numără și articolul 16 (3) litera a din Codul penal.

„-Art. 16 alin. (3) - lit. a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte. Ori de câte ori legea penală prevede ca pentru a putea fi înfractiune se impune săvârșirea faptei într-un anumit scop, înfractiunea trebuie să fie săvârșită cu intenție directă, care să rezulte în mod neîndoielnic, din circumstanțele concrete ale cauzei-. Curtea Constituțională, în jurisprudența sa constată, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, a statuat că „orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele spetei, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplete poate chiar să se dovedească de dorit, suplete care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.”Or, dispoziția cuprinzând condiția ca intenția directă „să rezulte în mod neîndoielnic, din circumstanțele concrete ale cauzei” este neclară, inclusiv prin raportare la obiectul dispoziției modificate, în sensul că cerința impusă de legiuitor și-ar găsi rostul mai degrabă în cadrul dispozițiilor referitoare la probațiune. Astfel, dispoziția de modificare a art. 16 alin. (3) lit. a) încalca principiul securității juridice, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție”, potrivit textului sesizării.

PNL și USR transmit, de asemenea, că eliminarea modificării articolului 35 (1) din Codul penal încalca prevederile Constituției.

„În opinia noastră, considerentele precitate îl obligau pe legiuitor ca, în procedura de punere în acord a legii, să modifice art. 35 alin. (1) C. pen. în sensul eliminării condiției unicității subiectului pasiv în cazul infracțiunilor continuate. Or, prin eliminarea în corpore a dispoziției de modificare a art. 35 alin. (1) C. pen. se revine la forma în vigoare, care, textual, prevede aceeași soluție normativă. De altfel, soluția legislativă aleasă contravine și scopului declarat al inițiatorilor, de punere de acord a prevederilor Codului penal cu deciziile Curții Constituționale. Prin urmare, dispoziția de eliminare a modificării art. 35 alin. (1) C. pen. încalca art. 147 alin. (2) și (4) din Constituție, referitoare la limitarea reexaminării și la efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale”, se mai arată în textul sesizării depuse de PNL și USR.

Și articolele privind termenele de prescripție sunt amintite de Opoziție.

„Diminuarea termenelor de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiuni cu pericol social ridicat, concomitent cu reducerea termenelor speciale de prescripție a răspunderii penale pune la îndoială aptitudinea sancțiunilor penale de a-si atinge scopul preventiv. Prin urmare, consideram ca art. 154 alin. (1) lit. b) și c) și art. 155 alin. (3) încalca prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție privind statul de drept, care „impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul reducerii fenomenului infracțional (...) cu excluderea oricărui reglementari de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.” (Decizia nr. 44/2016) De asemenea, se ignora cu desăvârșire dreptul victimelor de a avea ele însele parte de o procedură echitabilă, încălcându-se, astfel, art. 124 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”, precum și principiul aflării adevărului, „adică dreptul la un proces echitabil al părții interesate în luarea în considerare a tuturor probelor administrate care contribuie la aflarea adevărului, și principiul dreptății, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție ca o valoare supremă a statului de drept” (Decizia nr. 54/2009)”, transmit reprezentanții PNL și USR.

Despre Legea de modificare a Codului de procedură penală, Opoziția precizează că se încalca principiul bicameralismului.

„Legea încalca principiul bicameralismului consacrat de art.61 alin. (2) și art.75 din Constituția României Referitor la principiul bicameralismului Curtea Constituțională a dezvoltat o jurisprudență consistentă, consacărând existența acestuia ca element extrinsec de constituționalitate. Raportat la prezenta cauză, constatăm că legea în forma trimisă la promulgare conține un aport semnificativ cantitativ dar mai ales calitativ al Camerei decizionale, Camera Deputaților, față de forma supusă dezbaterii Camerei de reflecție, Senatul României. Astfel, prin Decizia Curții Constituționale nr. 633/2018 au fost declarate neconstituționale nu mai puțin de 64 de dispoziții ale legii supuse controlului de neconstituționalitate. În procedura de reexaminare, Senatul, în calitate de Camera de reflecție, acționând în limitele reexaminării impuse de decizia Curții, a formulat amendamente pentru punerea în acord a dispozițiilor declarate neconstituționale”, se arată în textul sesizării la CCR.

Camera Deputaților a adoptat, pe 24 aprilie, ca for decizional, proiectele pentru modificarea Codului penal și a celui de procedură penală. Procedura parlamentară a fost reluată după ce lui Tudorel Toader i s-a reproșat că nu inițiază OUG pentru aceste modificări. Ulterior Toader a demisionat din funcția de ministru al Justiției, interimar fiind numită Ana Birchall.